המחוסר צידה אסור ושאינו מחוסר צידה

מותר: גמ' ורמינהו שביברין של חיה ושל

לאוין סה טוש"ע א"ח סי׳

שט סעיף א: שט סעיף א: גד מיי שם הלכה כ:

ו ה מיי פ"ב מהלי י"ט

ש"ע שם פעיף יב ופי' תלו סעיף ז: ד מיי׳ שם הלכה ה וופ״י

מהלכות שבת הלכה כד]

טוש"ע שם סעיף ז: ה ז ה מיי פ"ב מהלי יו"ט הלכה ח סמג

לאוין עה טוש"ע א"ח סי

מלו סעיף ג:

לעזי רש"י

מישטיי"ר. ארוז כלים.

רבינו חננאל (המשך)

. לחכמים הוא דפליגי עליה

דר' יהודה, ותנן הצד צפור למגדל וצבי לגינה

ולחצר ולביברין נגמרה

ב) שבת קו. ע"ש, ג) [שבת קו:], ד) [שם וש"נ], ס) [שבת קו: קיג. עירובין ס. ע"ו לב:], ו) [וע"ע תום" שבת קו: ד"ה הלכהן,

הגהות הב"ח

ונבי לבית לגינה: (ב) תום׳ ר"ה ותנים וכו׳ הרדמיאות פטור וא״ת וכו׳ נידה:

מוסף רש"י

ביברין של חיה ושל עופות. קרפיפות מוקפין, ועומד קא חשיב ליה, ש"מ לביבר אין זו לילמו (שבת קו:). ואין . נותניז לפניהם מזונות. נותגין לפגיהם מזונות. כיון דסן מוקלה לא מלי למטלח עלייהו (שם). הא ר' יהודה. ההיא דאין לדין ר' יהודה היא דמטנימין לא חשיב לה דמטנימין לא חשיב לה לידה עד שיכניסו לבית שם). הצד צפור. עז שהכניסו, למגדל. משטיי"ר בלע"ז, חייב דזו היא זידמו. אבל אם הכנים לבית אינו ניצוד בכך, שיוצא לו דרך חלונות (שם קר.). רצבי לבית. ולכי נילוד משהכניסו לביתו ונעל כפניו, אכל אם הכניסו לגינה או לחלר אין זו לידה (שם קו:). אלא עופות אעופות קשיא. דהל נין לר' יהודה בין לרבנן לפור למגדל קאמרי (שם). בביבר מקורה. הוי נילוד (שם). בצפור דרור. מתני' דקתני לפור לבית לא. בלפור דרור עסחינו. שדרכה לדור בבית כבשדו ונשמטת מווית לווית (שם). השתא דאתית להכי. לאוקמינהו תרוייהו כרבנן (שם). שחיא. מרולה, שהוא שוחה לחחו בה עוקצי. פיאות להשמט נהן (שם). ואידך. כל מי שאינו כן (שם). מכלל דפליגי. והא אוקימנא דרבנן נמי בביבר קטן אמרי (שם). ומאי נפקא לך מינה. כל שכן כיון דלא פליגי עליה הלכתא כותיה (שם) ביו חלוקין בין לא חלוקין הלכה כמותו (ע"ז לב:). גמרא גמור זמורתא תהא. בעלמה בלה לורך (שם) בתמיה, הביי תלמידו של רב יוסף וקא"ל אתה מלמדני לומר הלכה כמותו ומהא כזמר בעלמא. דאי אין חולקין הלכה למה לי

רבינו חננאל

ניברין של חיה ושל עופות ושל דגין אין צדין

אעופות. ומפרקינן לא קשיא מתניתין רי יהודה היא, דתנן בפ׳ ר׳ אליעזר אומר כו׳, ר׳ יהודה אומר הצד צפור למגדל וצבי לבית קשא מוצרוק ו יחודות היא, הובן בפי א איכוה אוהו כדי, היוה אוהו שצד (חייב), אבל צד הצבי והכניסו חייב, ש"מ דרי יהודה כל חיה שהיא בכית נגמרה צירתה, והמכניסה בכית שצד (חייב), אבל צד הצבי והכניסו לביברין פטור, שאינה צידה. וכיון שלענין שבת פטור שאינו כצדוי, אסור לצוד אותו ביו"ט מן הביברין, לפיכך שנה בברייתא אין צדין, כי הביברין לר' יהודה כיער חשובין. ומתניתין דקתני אבל צדין חיה מן הביברין,

בל היכא דנפלי מולא מן הכתלים. ושיעור (כ) היה להס גונה ככתלים של ניברין: בל שאומר הבא מצודה ונצודנו בו'. וא"ת והרי אמרינן לעיל שיעור אחר ופ"ה דאידי ואידי חד שיעורא הרי הוא אחוז ועומד ונגמרה לידתו וכן לבי לבית ונעל בפניו. אבל הוא ודוחק הוא דאם כן אמאי מפרש אוחו פעם אחרת והלא פירש

לעיל היכי דמי ביבר גדול וכו׳ לכך נ"ל דלעיל מיירי בבהמה וחיה והכא מיירי בעופות ואע"ג דלעיל האמר הא בביבר מקורה מכל מקום לא פירש שיעור הביבר בכמה לא הוי מחוסר לידה והשתא ניחא דפריך

עלה מאוחין ותרנגולין: יי הרדיםאות (ג) . ול״מ

חייב והכא הוי הלד מתוכו:

ורנגולין ויוני הצד אווזין ותרנגולין ויוני והא קיימא לן כל פטורי דשבת פטור אבל אסור מדרבנן ומתניתין נמי מודה דפטור אבל אסור מדרבנן וי"ל לפי מה שפירשתי במתניתיו ניחל דגורינו מזונות גזירה שמא יבא לצוד מהן דאם כן ע"כ לריך לומר דאסור מן התורה דאם אינו אסור אלא מדרבנן לא הוה גזרינן ליתן מזונות משום שמא ילודם דהוי גזירה לגזירה אי נמי סמיך אההיא דתנן פ' האורג במסכת שבת (דף קו: ושם) דאמר התם ר"ג מחוסר לידה הלד לתוכו פטור דהא מחוסר לידה [וא"כ] הלד מתוכו חייב והכי פריך הואיל ואוקמת מחוסר לידה דרולה לומר כל שאומר הבא מצודה ונצודנו א"כ היכי קאמרת הכא הלד אווזין ותרנגולין פטור הא שפיר חשיב מחוסר לידה כיון שלריך לומר הבא מלודה ונלודנו ובמחוסר לידה הלד מתוכו

צידתו וחייב בשבת, וקתני לחצר ולביברין, י. ביברין הוא דומיא דחצר, כאשר כל מה שבחצר מותר לצוד אותו ביו״ט, כך כל מה שבביברין צדוי הוא קודם לכן. אסיקנא עופות אעופו . לא קשיא, מתניתין בביבר מקורה והוא כבית ונגמרה , צידתו, וברייתא בביבר שאינו מקורה שלא נגמרה צידתו, כיון שאינו מקורה יתכן (שיפתח) [שיפרח] אחרי כן בכל שעה שירצה, לפיכך אין צדין. ואי קשיא לך דהא ואי קשיא לך דהא בין ר' יהודה ובין רבנן הצד צפור לבית נגמרה צידתו, והנה הבית מקורה הוא. ואעפ"כ אינה חלוקתם בצפור דרור הוא. ושאני צפור דרור משאר עופות, דשאר עופות כיון שניכנסין בביבר מקורה נגמרה צידתן, אבל צפור דרור אינה מקבלת מרות. ואיז נגמרת צידתה פירוש כגון ריצה אחת ואינו צריך לפוש ביני ביני. כל היכא דנפל טולא דכתלין אהדדי. פירוש בעת שהחמה במזרח, עד כותל המזרחי, והוא ביבר קטן. רשב"ג אומר היכי דמי מחוסר [צידה]. ואסיק׳ ואע״פ דבאין לכלובן לערב, כגון יוני שובך ויוני עלייה, כיון דבעי דבויי להו, אסור לצוד מהן ביו"ט, אבל אווזין ותרנגולין ויונים הרדסיות, אע"ג דצדין אותן, כיון דבאין לכלובן לערב ומזונותן עליו, ולבוא לכלובן מיהא לא בעו דבויי, דבני תרבות הן, ואין בורחין מבני אדם אלא כשרואין כי באין לצודן ל) ןמניחין אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרשב"ג,

כרבי שמעון בן גמליאל יאמר ליה אביי הלכה מכלל דפליגי יאמר ליה ומאי נפקא לך מינה אמר ליה גמרא גמור זמורתא תהא: זה הכלל כל המחוםר צידה וכו': היכי דמי מחוםר צידה אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל הכל שאומר הבא מצורה ונצודנו אמר ליה אביי והא אווזין ותרנגולין שאומרים הבא מצודה ונצודנו ותניא יהצד אווזין ותרנגולין ויוני הרדיםאות פטור אמר רבה בר רב הונא אמר שמואל הללו באין לכלובן לְערָב והַללו אין באין לכלובן לערב והרי יוני שובך ויוני עלייה דבאין לכלובן לערב ותניא הצד יוני שובך ויוני עלייה וצפרים שקנגו במפיחין בבירות חייב אלא אמר רבה בר רב הונא אמר שמואל הללו באין לכלובן לערב ומזונותן עָליך והללו באין לכלובן לערב ואין מזונותן עַליך רב מרי אמר הני עבידי לרבויי והני לא עבידי לרבויי כולהו גמי עבידי לרבויי לכלובן קאמרינן דעבידי לרבויי: ב'תני' מצודות חיה ועוף ודגים שעשאן מערב יום מוב לא ימול מהן ביום מוב אלא אם כן יודע שנצודו מערב יום מוב ומעשה בנכרי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל ואמר מותרין הן אלא שאין רצוני לקבל הימנו: גב" מעשה לסתור חסורי מחסרא והכי קתני -ספק מוכן אסור ורבן גמליאל מתיר ומעשה נמי בנכרי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל ואמר מותרין הן אלא שאין רצוני לקבל הימנו אמר רב יהודה אמר שמואל אין הלכה כר"ג ואיכא דמתני לה אהא דתניא ספק מוכן ר"ג מתיר ורבי יהושע אומר אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יהושע ואיכא דמתני לה אהא דתניא

ואוכלין בחוץ: בטפיחין בבירות גרס. כמין פכין נותנין בחומות הבירות והמגדלים לקנן שם עופות הבר: ומזונותן עליך. הלכך כבהמה הן וחשיבי מזומן: הני עבידי לרבויי. יוני שובך עשויין להשמט ולברוח מפני בני אדם: לללובן קאמרינן דעבידי לרבויי. פורחין עד קינן ולריך לעלות אחריהן וגם שם נשמטין ממנו ויורדין: בותבר' מוסרין הן. בגמ' פריך מעשה לסחור: אלא שאין רלוני לקבל הימנו. שאני שונאו: גבו' מעשה לססור. בתמיה וכי דרך המדברים לומר דבר ומביאין מעשה אחריו להכחיש דבור הראשון: ספק מוכן. כלומר וזו שאמרנו לא יטול מהן מספק דהיינו ספק מוכן וספק מוקצה ואסור לאו דברי הכל היא אלא פלוגתא דרבן גמליאל ור׳ יהושע היא לקמן בשמעתין מייחינן לה בברייתא: ד**מתני לה**. להא דשמואל דאסר ספק מוכן: אהא. מאן דמתני אמתנימין אמר אין הלכה כר"ג דלא שייך למימר הלכה כר" יהושע משום דלא תני ליה לדר' יהושע במתניתין:

בוְרְּטִיןְ שאמרנו אסור, ושאינו **בורני)** מחוסר צידה מותר. **מתני'** מצודות חיה ועופות ודגים לא יטול מהן אא״כ ידוע שנצודו מעיו״ט. ספק אסור, ומעשה בגוי הוחסים היותו בשום לבות היותו למות היותו למה לבת היותו היותו במה היותו במה היותו היותו היותו היותו היותו היותו ש שהביא לריג כר: אמר כר היותר אמר שמואל אין הלכה כרי״. אינא דמתני לה אתא דתניא שוחטין מן הביברין ביו״ט. אבל לא מן הרשתות כר: ותריצנא הכי, ר׳ שמעון בן אלעזר אומר בא ומצאן המצודות שנתקלקלו מערב יו״ט. בידוע שמערב יו"ט ניצודו, [הא] ספק נעשו כמי שנצודו ביו"ט ואסור. אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"ש בן אלעזר.

המחוסר לידה. שלריך ללודו: גב" הלד לפור. מן החוץ עד שהכניסו למגדל עך שקורין מישטיי״ר או הלד לבי מן החוץ עד שהכניסו לבית בשבת: חייב. דכיון דהכנים לפור למגדל ונעל לפניו

> שיולא לו דרך חלונות ואין כאן לידה או לבי שהכניסו מן החוץ לביבר ונעל לפניו אין זו לידה: וחלמים אומרים

> בפלוגתא דתנאי חיה אחיה נמי לא

תוקמא כתנאי אלא תרוייהו כרבנן

ומתניתין בביבר קטן וכן ההיא דשבת

וברייתא דקתני אין נדין בביבר גדול

ויש לה להשמט. ורשב"ג אף בביבר

קטן פליג אם נ"ל הבא מצודה אי

נמי לאו לאפלוגי אתא אלא לפרושי

כדלקמן: נחד שחיא. בפעם אחת

שהוח שוחה עליו לתפשו חין לו

להשמט ממנו: עוקלי עוקלי. זויות:

דנפלי טולא דכחלי אהדדי. מרוב

הטנו והצרו: הלכה מכלל דפליגי.

רבנן עליה למימר כל הביברין שוין

בתמיה והא אוקימנא בביבר קטן

משום דנלוד ועומד: מחי נפקח לך

מינה. אי אמינא הלכה כ"ש דאי לא

פליגי הלכתא היא: אמר ליה גמרא

גמור זמורפת תהת. משל שוטים הות

כמו זבון וזבין תגרא אקרי (ב"מ דף מ:)

כך גמרא גמור אומר לתלמיד שוטה

למוד הן אמת הן שבוש ויהא לך

לזמר ושיר: הבא מלודה. כלומר

שלריך לבקש תחבולות לתפשו והיינו שיעורא לביבר גדול דלעיל ואידך

ביבר קטן. ורב אשי שערינהו לעיל

בחדא שיעורא ורב יוסף בהאי

שיעורה: הרדיסחות. על שם מקומם

וי״א ע״ש הורדום והן הגדלים בבתים:

לכלובן. סל שמקננין בו כמו ככלוב

מלא עוף (ירמיה ה). אווזין ותרנגולין

בחין לערב לכלוב ונוח לתפשן שם

הלכך הרי הן כנצודין ועומדים ומותר

לצודן אפילו חוץ לכלובן: יוני שובך

ויוני עלייה. יוני הבר הן ושטין

לפור שהכנים לבים ונטל בפניו פנוור

עופות אין צדין מהם ביום מוב ואין נותנין לפור למגדל. היא לידתו כאשר אמרת אבל לבי אין לריך עד שיכניסנו לבית דאף לגינה ולחלר ולביבר הוי לידה ומתניתין דקתני לדין מן הביברין ביום טוב רבנן היא דאמרי משנכנס לביבר הוא נלוד ועומד וברייתא ר׳ יהודה: אלא עופות קשיא. דהא

לפניהם מזונות קשיא חיה אחיה קשיא עופות אעופות בשלמא חיה אחיה לא קשיא הא ר' יהודה הא רבנן דתנן י ר' יהודה אומר הצד צפור למגדל וצבי לבית חייב לבית הוא צפור לנזגול וצב עבון לא וחכמים אומרים דמחייב אבל לביברין לא "צפור למגדל וצבי (6) לגנה ולחצר ולביברין כולהו מודו דאין נידתן אפילו לבית: אָלא עופות אעופות קשיא וכי תימא הא נמי מקורה. שיש לו גג: הכא. דקתני לא קשיא הא בביבר מקורה הא בביבר גבי שבת לפור למגדל ולא לבית: שאינו מקורה והא בית דכביבר מקורה דמי בלפור דרור. שדרה בבית כבשדה ובין לרבי יהודה ובין לרבנן צפור למגדל אין שיודעת להשמט בזויות הבית לכל לד ולכך נקראת דרור על שם דירה שדרה בכל מקום: השתח דחתית להכי. דעופות חעופות לח השו אהדדי ולא דחיקא לאוקומי מתני׳

לבית לא אמר רבה בר רב הונא יהכא בצפור דרור עסקינן שאינה מקבלת מרות דתנא דבי ר' ישמעאל למה נקרא שמה צפור דרור שדרה כבית ככשדה השתא ראתית להכי חיה אחיה נמי לא קשיא הא בביבר קמן הא בביבר גדול היכי דמי ביבר

קטן היכי דמי ביבר גדול אמר רב אשי יכל היכא דרהים אבתרה וממי לה בחד שחיא ביבר קטן ואידך ביבר גדול אי גמי כל היכא דאיכא עוקצי עוקצי ביבר גדול ואידך ביבר

קטן אי גמי יכל היכא דנפלי טולא דכתלי אהדדי ביבר קטן ואידך ביבר גדול: רשב"ג

אומר לא כל הביברון שוין וכו': יאָמר ִרב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה

שוחמין